

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.1.222/2024/16.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Metzing Márton, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. május 29.

Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem büntette és más
bűncselekmények

Terhelt: I. rendű
III. rendű

Első fok: Szekszárdi Törvényszék, 10.B.229/2022/87., ítélet,
tárgyalás, 2023. november 21.

Másodfok: Pécsi Ítéltábla, Bf.III.17/2024/31., ítélet, tárgyalás,
2024. május 28.

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: az I. és III. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a terheltek javára

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű és a III. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt a III. rendű terhelt tekintetében elbírálva a Szekszárdi Törvényszék 10.B.229/2022/87., illetve a Pécsi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.III.17/2024/31. számú ítéletét a III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A védő felülvizsgálati indítványát az I. rendű terhelt tekintetében elutasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I. 1.** A Szekszárdi Törvényszék a 2023. november 21-én kihirdetett 10.B.229/2022/87. számú ítéletével

– I. rendű terheltet kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés], kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 177. § (1) bekezdés a) pont II. fordulat] és járművezetés bódult állapotban vétsége [Btk. 237. § (1) bekezdés IV. fordulat] miatt halmazati büntetésül 10 év, fegyházban végrehajtani rendelt szabadságvesztésre, 540 napi tétel – napi tételenként 10.000 forint, összesen 5.400.000 forint – pénzbüntetésre, 4 év közúti járművezetéstől eltiltásra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra;

– III. rendű terheltet kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt 5 év, fegyházban végrehajtani rendelt szabadságvesztésre, 200 napi tétel – napi tételenként 2.000 forint, összesen 400.000 forint – pénzbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[2] Az ellentétes irányú fellebbezések folytán eljáró Pécsi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2024. május 28-án meghozott Bf.III.17/2024/31. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. Mellőzte az I. rendű terhelt bűnösségének a Btk. 177. § (1) bekezdés a) pont II. fordulatában meghatározott kábítószer-kereskedelem büntetében történő megállapítását, és a vele szemben kiszabott halmazati büntetést 6 év szabadságvesztésre, 2 év közúti járművezetéstől eltiltásra és 6 év közügyektől eltiltásra, a III. rendű terhelt büntetését 2 év szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra enyhítette, míg a pénzbüntetés kiszabásával kapcsolatos ítéleti rendelkezéseket mindkét terhelttel szemben mellőzte. Egyebekben a törvényszék ítéletét az I. rendű és a III. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

[3] 2. A jogerős ítélettel megállapított tényállásnak a felülvizsgálati indítvánnyal érintett I. rendű és III. rendű terheltre vonatkozó lényegi tartalma az alábbi.

[4] Az I. rendű és a III. rendű terhelt együtt élő házastársak, közös tulajdonukat képezi a cím 1 szám alatti lakóház, amely egyben a lakóhelyük is. Régi közös ismerősük a II. rendű terhelt.

[5] I. rendű és II. rendű terhelttel 2018. február 22. napja és 2021. november 21. napja között – közelebből meg nem állapítható időközönként – a fővárosban találkozott abból a célból, hogy az I. rendű terhelt kábítószer-tartalmú anyagokat vásároljon a II. rendű terhelttől.

[6] III. rendű terhelt eseti jelleggel és II. rendű terhelttel történő telefonos egyeztetés alapján közreműködött a fenti kábítószer beszerzésében, továbbá előzetes egyeztetés alapján alkalmasszerűen ő adta át a fenti lakóhelyükre kábítószerért érkező, összesen legalább 36 fogyasztónak a kábítószert.

[7] I. rendű és II. rendű terhelt megbeszélésük alapján a fővárosban egy áruház előtti parkolóban, illetve egy posta környékén, a ... hotellel szemben találkoztak és bonyolították le az adásvételt.

[8] II. rendű terhelt a kábítószer I. rendű terhelt részére történő eladásával, valamint I. rendű és III. rendű terhelt a kábítószer továbbértékesítésével rendszeres jövedelemre tett szert, ezzel kiegészítve a havi bevételüket és biztosítva a megélhetésüket.

[9] I. rendű terhelt az amfetamint tartalmazó speed port és az MDMA-t tartalmazó ecstasyt 2.500 forint/gramm és darab, a marihuánát pedig 2.800 forint/gramm áron vásárolta a

II. rendű terhelttől, amelyeket egyaránt 3.000 forint/gramm, illetve darabáron értékesített tovább.

[10] A kábítószer vásárló fogyasztók az I. rendű terhelten az általa használt telefonszámon hívhatták fel és a kialakított nyelvi kódok segítségével egyeztették a személyes találkozósaik helyét, időpontját, illetve a megvásárolni szándékozott kábítószer és annak mennyiségét. Amennyiben az I. rendű terhelten nem tartózkodott otthon, úgy a vásárlóknak a felesége, a III. rendű terhelten adta át a kábítószer a vételár átvételével egyidejűleg.

[11] A megvásárolt kábítószerből az I. rendű terhelten legalább 208 darab ecstasy tablettát, 183,5 gramm speed port és 335,4 gramm marihuánát értékesített a tényállás II/1-36. pontja szerint.

[12] Az I. rendű és a III. rendű terhelttől lefoglalt kábítószer (II. és IV/2. pont) ugyancsak a II. rendű terhelttől megvásárolt kábítószerből származott.

[13] Az I. rendű terhelten a kábítószer-kereskedelem elkövetése során a kábítószer jelentős mennyisége alsó határának 189%-ára, a II. rendű terhelten a kábítószer jelentős mennyisége alsó határának 190%-ára, míg a III. rendű terhelten a kábítószer csekély mennyisége felső határának 20%-ára követte el a bűncselekményt.

[14] II. 1. A jogerős ügydöntő határozat ellen az I. rendű és III. rendű terhelten védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a büntető anyagi jog szabályainak megsértését állítva, a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt törvényi okra való hivatkozással.

[15] Az indítványban foglalt érvelés szerint, amennyiben az I. rendű és a III. rendű terhelten terhére megállapított kábítószer-kereskedelem büntetnének „minősítése a bünszövetségben történő elkövetés mellőzésével történik, abban az esetben I. rendű terhelten és III. rendű terhelten vonatkozásában lényegesen enyhébb büntetés kiszabására került volna sor, míg III. rendű terhelten vonatkozásában a felmentés is indokolt lett volna”.

[16] A társtetteség és a bünszövetség ismérveit összehasonlítva a bünszövetség lényegét abban látta, hogy „még azelőtt kell a bünszövetség tagjainak a bűncselekmények elkövetését elhatározni, hogy egyetlen egy bűncselekményt is elkövettek volna. Tehát a bűnözésben kell előzetesen megállapodni, akkor van bünszövetség.” Ehhez képest álláspontja szerint „életszerűtlennek tűnik, hogy a terheltek még a vádbeli időszakot megelőzően akár egy adag kábítószer vagy éppen egy vacsora elfogyasztása közben arról beszélgettek, hogy jó lenne bűncselekményeket elkövetni és jó lenne megszervezni magát a bűnözést”. Ilyen ténymegállapítást a jogerős ítélet nem is tartalmaz, ezért úgy vélekedett, hogy a bünszövetség felrovására nem is kerülhet sor.

[17] Utalt mindamellett arra is, hogy a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terheltek terhére, amelyre tekintettel nem tartotta kizártnak, hogy a III. rendű terhelten a házassági életközösségük ellenére sem bírt tudomással az I. rendű terhelten cselekményéről.

[18] Kifejtett érvei alapján a jogerős ítélet megváltoztatása mellett a bünszövetségben történő elkövetés megállapításának mellőzését és az I. rendű terhelten tekintetében lényegesen enyhébb büntetés kiszabását indítványozta, míg a III. rendű terhelten tekintetében elsődlegesen a kétséget kizáróan be nem bizonyítottnak vélt cselekmény miatt felmentő ítélet hozatalára, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt, az enyhítésre irányuló indítvány céljaként mindkét terhelten esetében a felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását megjelölve.

[19] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1202/2024/2. számú átiratában az indítványt az I. rendű terhelten tekintetében törvényben kizártnak, míg a III. rendű tekintetében alaptalannak tartotta.

[20] Álláspontja szerint az indítványozó sem azt nem vitatta, hogy az I. rendű terhelt az irányadó tényállásban foglalt magatartásával kábítószer-kereskedelmet valósított meg, és ezt jelentős mennyiségű kábítószerre követte el, amelyhez képest a bünszövetségben történő elkövetés vitatásával a büntetési tételkeretet meghatározó minősítésben nem is jelenik meg, azaz, a cselekmény minősítésére nincs kihatással. Ez pedig az I. rendű terheltet érintő indítványt törvényben kizárttá teszi.

[21] A III. rendű terheltet érintően észrevételezte, hogy az indítvány a bűnösség hiányára utaló jogi érvelést egyáltalán nem tartalmaz, ilyen okfejtést csak a bünszövetséggel kapcsolatban hordoz. E tekintetben viszont a bünszövetség megállapítását megalapozó tények az ítéleti tényállásban hiánytalanul szerepelnek, mert abból kitűnik, hogy a három terhelt ismerte egymást, rendszeres kapcsolatban állt egymással, és kapcsolatuk a kábítószer értékesítésére is kiterjedt, amelynek érdekében hosszabb időszakon át, kiterjedt vevői kör kiszolgálása érdekében együttműködtek. E rendszeres együttműködés előzetes megállapodás nélkül nem is volt realizálható, ugyanakkor az együttműködés szervezettsége nem érte el a bűnszervezet szintjét, a hierarchia és a konspiráció a tényállásban nem jelenik meg.

[22] A bünszövetség fogalmi elemeinek értelmezése céljából idézte a Kúria – a Bírósági Határozatok Gyűjteményében is közzétett – Bfv.I.1.188/2020/10. számú határozatában írt indokolás [57]-[60] bekezdését, és ennek alapulvételével, az irányadó tényállás megállapításait elemezve arra jutott, hogy a kábítószer terjesztésével kapcsolatos feladatok nagy részét végző I. rendű terhelt rendszeresen számíthatott a III. rendű terhelt bűncselekményt megvalósító segítségére, azt ismétlődően igénybe is vette. Mindezt pedig annak igazolásaként értékelte, hogy az újabb és újabb részcselekmények elkövetésére köztük előzetes megegyezés volt, ezért a bünszövetség III. rendű terhelt terhére történő megállapítása helyes volt. A tényállás továbbá részletesen és pontosan tartalmazza, hogy a III. rendű terhelt milyen tevőleges magatartásával vett részt a beszerzésben és az értékesítésben, ezért az átirat szerint a felmentését célzó indítvány sem foghat helyt.

[23] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria az I. rendű terhelt tekintetében utasítsa el a felülvizsgálati indítványt, míg a III. rendű terhelt tekintetében a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn.

[24] 3. A védő a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében a felülvizsgálati indítványban foglaltakat fenntartotta.

[25] Cáfolta, hogy indítványa bármely részében is az irányadó tényállást támadná. Ehelyett éppen úgy látta, hogy a bünszövetség megállapítása alapul olyan feltételezéseken, amelyre vonatkozó tények nem szerepelnek a jogerős ítéletben. A jogerős ítélet ugyanis nem tartalmaz arra vonatkozó ténymegállapítást, hogy „a bünszövetség megállapításához szükséges vélt megállapodás mikor és hol, milyen formában és tartalommal, milyen bűncselekmények elkövetésére vonatkozóan és a bűnözés megszervezésére hogyan alakult ki az I. rendű és III. rendű terhelt között, ezért a tényállásban nem szereplő körülményből és annak fel nem tárt, csak vélt bizonyítékaiból nem vonható le jogkövetkeztetés a bünszövetség létrejöttére”. Pontosán erre tekintettel tartotta alkalmazhatónak a Be. 7. § (4) bekezdését, amelynek folytán „a kétséget kizáróan nem bizonyított tényre vonatkozó jogkövetkezmény sem alkalmazható”.

[26] **III. A felülvizsgálati indítvány nem alapos.**

[27] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[28] Ugyan a védő megjelölte, hogy indítványát a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati okra alapítja, ugyanakkor a Kúria azt a tartalma szerint is megvizsgálta. A beadványok, nyilatkozatok elbírálásának alapvető rendező elve szerint azokat soha nem a megnevezésük, hanem mindenkor a tartalmuk szerint kell megítélni (BH 2003.355.).

[29] Tartalma alapján pedig az indítványból az I. rendű terhelt tekintetében semmilyen felülvizsgálati okra való hivatkozás nem olvasható ki. Az indítványban megjelölt Be. a 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt, a bűnösség törvénysértő megállapítása okán biztosítja a felülvizsgálat igénybevételének lehetőségét. Az indítványozó azonban az I. rendű terhelt bűnösségét (a kábítószerrel történő kereskedést) egyáltalán nem vitatta, ezzel pedig a felhívott felülvizsgálati ok alátámasztására szolgáló érvek megjelölését is – a Be. 652. § (1) bekezdésében írtak ellenére – mellőzte. Az indítvány törvényben kizárt, ha az indítványozó annak alapjaként ugyan a törvényben meghatározott felülvizsgálati okot jelöl meg, de a felhozott oknak megfeleltethető érvelést nem tartalmaz (BH 2025.34.II.).

[30] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint kétségkívül felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő abban az esetben is, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével törvénysértő büntetést szabott ki. A bűnszövetségben elkövetés vitatása – amennyiben az a cselekmény minősítését érintené – ennek lenne megfeleltethető. A jogerős ítélet azonban a Btk. 176. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdése szerint minősülő (jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett) kábítószer-kereskedelem büntette miatt marasztalta az I. rendű terheltet, azaz a terhére rótt cselekmény minősítésében a bűnszövetségben történő elkövetés [Btk. 176. § (2) bekezdés a) pont] nem jelenik meg, amelynek folyományaként cselekményének minősítése – értelemszerűen – abban az esetben sem módosulna, ha a bűnszövetségben történő elkövetés megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése folytán került volna sor. A minősítés módosulásának hiányában pedig a büntetés mértéke már nem is vizsgálható, hiszen azt a hivatkozott felülvizsgálati ok – a Btk. más szabályának megsértésével párhuzamosan – a felülvizsgálat konjunktív feltételeként határozza meg.

[31] Következésképpen, az I. rendű terhelttel szemben az e tartalommal benyújtott indítvány nyomán a törvény a felülvizsgálat érdemi lefolytatására sem a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati ok alapján, bűnösségének törvénysértő megállapítása miatt, sem az (1) bekezdés b) pont első fordulat ba) alpontjában írt felülvizsgálati ok alapján, cselekményének törvénysértő minősítése és ezzel összefüggésben kiszabott törvénysértő büntetés miatt nem biztosít lehetőséget.

[32] Ekként a felülvizsgálati indítvány az I. rendű terhelt tekintetében törvényben kizárt [Be. 656. § (2) bekezdés a) pont].

[33] 2. A III. rendű terheltet érintő indítvány kapcsán a Kúria előrebocsátja, hogy a védő elsődleges – felmentésre irányuló – indítványa értelmezhetetlen, hiszen a kábítószerrel való kereskedés bűnszövetség hiányában is bűncselekmény [Btk. 176. § (1) bekezdés]. Esetében viszont cselekménye minősítésének része a bűnszövetségben elkövetés, ezért a Kúria a jogerős ügydöntő határozatot a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont I. fordulatában meghatározott okból, és pedig a II. rendű terhelt terhére rótt bűncselekmény törvénysértő minősítését, annak nyomán pedig a kiszabott büntetés törvénysértő jellegét vizsgálva bírálta felül [Be. 659. § (5) bekezdés].

[34] A felülvizsgálati eljárás megkerülhetetlen szabálya, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. Ezzel összhangban a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a

felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].

[35] E szabályok pontosan abból fakadnak, hogy a felülvizsgálat a jogerős [azaz a Be. 456. § (1) bekezdése értelmében végleges és mindenkire kötelező döntést hordozó] ítélet elleni jogi, nem pedig ténybeli kifogások érvényesítését biztosító rendkívüli jogorvoslat. Éppen ezért a jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével ítéltető meg.

[36] A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálati eljárásban nem csupán a jogerős ítéletben írt tényállás támadhatatlan, de az a mérlegelő tevékenység is, amely e tényállás megállapítására vezetett. Ebből következően a felülvizsgálat során az alapügyben felmerült bizonyítékok felülmérlegelésére, eltérő tényállás megállapítására az eljárási törvény nem biztosít lehetőséget.

[37] A bíróság a vád tárgyát képező múltbeli eseményeket a tárgyaláson lefolytatott bizonyítás során tárja fel. A bizonyítás célját a tényállás alapos és hiánytalan, a valóságnak megfelelő tisztázása képezi [Be. 163. § (2) bekezdés]. A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg [Be. 167. § (4) bekezdés].

[38] Az alapügyben hozott jogerős ítéletben rögzített tényállás ekként a bíróság által lefolytatott bizonyítás eredményét rögzíti. Következésképpen, a bizonyítás eredményének vitatása pontosan az irányadó tényállás – felülvizsgálati eljárásban tilalmazott – támadását jelenti. A kétséget kizáró bizonyítottság elmaradására vonatkozó érvelés fogalmilag nem meríti ki a felülvizsgálati eljárás egyetlen törvényi okát sem. Az indítvány állításával szemben a III. rendű terhelt terhére rótt cselekmény elkövetése kétséget kizáróan bizonyított, mert azt jogerős – azaz a Be. 456. § (1) bekezdése értelmében végleges és mindenkire kötelező – bírói döntés állapította meg.

[39] Közömbös továbbá a védői felvetés, hogy a III. rendű terhelt tudomással bírt-e az I. rendű terhelt által az ő részvétele nélkül megvalósított cselekményeiről, hiszen a jogerős ítélet kizárólag a közreműködésével elkövetett cselekmények tekintetében állapította meg a büntetőjogi felelősségét {másodfokú ítélet [18] bekezdés}; azaz, kizárólag azon hatóanyag-tartalom miatt állapította meg bűnösségét, amelyet a III. rendű terhelt maga értékesített, míg az I. rendű terhelt által önállóan, a segítsége nélkül végzett kereskedési tevékenysége miatt a III. rendű terheltet semmilyen elkövetői alakzatban nem marasztalta.

[40] 3. Kizárólag az irányadó tényállás szolgál tehát a büntető anyagi jogi következtetés alapjaként, hogy a III. rendű terhelt terhére megállapított magatartás hiánytalanul kimeríti-e a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatába ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntetnének törvényi tényállási elemeit.

[41] E körben is csupán az igényelt állásfoglalást, hogy a (2) bekezdés a) pontja szerinti minősítő körülmény, a bünszövetségben történő elkövetés a III. rendű terhelt terhére róható-e, hiszen az indítványozó érvei nem terjedtek ki annak vitatására, hogy a III. rendű terhelt irányadó tényállásban írt magatartása kábítószerrel való kereskedésnek [Be. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat] minősül.

[42] Bünszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bünszervezet [Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pont].

[43] Mivel a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) hatálybalépését megelőzően hozott irányelvek, elvi döntések és kollégiumi állásfoglalások az eltérő iránymutatást tartalmazó jogegységi határozat meghozataláig alkalmazhatók [Bszi. 195.

§ (2) bekezdés], ezért ilyen jogegységi határozat hiányában továbbra is irányadó a Legfelsőbb Bíróság IV. számú Büntető Elvi Döntése (IV. számú BED) a bünszövetségről.

[44] A „bűncselekmények” törvényi szóhasználatán több, szándékosan elkövetett cselekményt kell érteni. Ehhez képest a bünszövetség megállapítása nem kizárt az olyan esetben sem, amikor az elkövetők két vagy több cselekmény megvalósítását határozzák el, és kezdik meg vagy fejezik be, de a cselekményeik törvényi egységet alkotnak (IV. számú BED 2. pont). Megállapítható a bünszövetség akkor is, ha a bűnözésre irányuló megállapodás alapján elkövetett büntettek közül csupán egy olyan bűncselekmény van, amelynél a bünszövetséget a törvény mint minősítő körülményt szabályozza (IV. számú BED 6. pont).

[45] A jelen esetben az elkövetésben a három terhelt vett részt, úgy, hogy a III. rendű terhelt mindkét társával rendszeres kapcsolatban állt az egyes részecselekmények elkövetésének során, így a bünszövetséghez megkívánt – legalább – két elkövető adott, és a résztvevők létszámát a III. rendű terhelt tudata is átfogta.

[46] Az indítványozó azonban nem is ezt vitatta, hanem az elkövetők közötti előzetes megállapodás meglétét.

[47] E tekintetben írásbeli, vagy akár szóbeli szerződésszerű, a felek jövőbeni magatartását, viszonyát, jogait és kötelezettségeiket szabályozó megállapodás valóban nem áll rendelkezésre, ez azonban nem is követelmény, a bünszövetség fogalmi elemeire – így a bűncselekmények elkövetésére irányuló előzetes megállapodásra is – a felek magatartásának a kívülvilágban megnyilvánuló, tetten érhető tényeiből kell – a jogerős ítéleti tényállásban foglaltak alapján – következtetést vonni.

[48] Leggyakoribb a szóbeli megállapodás, de lehet a megállapodás hallgatólagos is, ami a terhelték ráutaló magatartásából következtethető, félreérthetetlenül a bűnözésre irányuló akarategység is. Ilyen megállapodásra általában az olyan cselekményeknél lehet következtetni, ahol az elkövetők ismétlődően, az azonos vagy a hasonló alkalmat keresték, vagy használták fel a bűncselekmények megvalósításához. Amikor tehát az elkövetők ráutaló magatartásából egyértelműen ismerhető fel a bűnözésre irányuló következetesség, tervszerűség és akarategyezés, akkor valósul meg a hallgatólagos megállapodás.

[49] Amennyiben valaki ahhoz, hogy rendszeresen bűncselekményeket követhessen el, ugyancsak rendszeresen számíthat más személy ehhez szükséges – ugyancsak bűncselekményt megvalósító – közreműködésére, és rendszeresen veszi igénybe azt, akkor megalapozott az a következtetés, hogy a végrehajtás során az újabb és újabb, egyes részecselekményeket már időben is megelőző megállapodás, megegyezés született {Bfv.II.360/2024/11. [34]-[36] bekezdés}.

[50] Az előzetes megállapodás fogalma tehát nem értelmezhető akként, hogy arra szükségképpen a legelső bűncselekmény (vagy részecselekmény) megkezdése előtt kell sort keríteni, és azt az elkövetések során kialakuló – a fenti feltételeknek megfelelő – egyértelműen felismerhető megállapodás már nem merítheti ki {Bfv.II.869/2024/8. [36] bekezdés}.

[51] Jelen esetben is pontosan ez a helyzet.

[52] A III. rendű terhelt ugyanis a három évet meghaladó időtartamú elkövetés során közreműködött a kábítószer-kereskedelem elkövetésében, ugyan eseti jelleggel, de állandósult szerepkörben, az I. rendű terhelt által értékesítésre szánt kábítószer beszerzésében és magában az értékesítési tevékenységben is. Állandósult szerepkörében ekként lényegében helyettesként biztosította az I. rendű terhelt kábítószer-üzletének folyamatos működtetését. A terhelték – a III. rendű terhelt részvételével megvalósult együttműködése – ekként pontosan kialakult, a szándékaik szerint formált és gördülékenyen folyt tevékenységre irányult. Amennyiben pedig valaki ahhoz, hogy rendszeresen bűncselekményeket követhessen el, ugyancsak rendszeresen

számíthat más személy ehhez szükséges – ugyancsak bűncselekményt megvalósító – közreműködésére, és veszi igénybe azt; akkor megalapozott az a következtetés, hogy a végrehajtás során az újabb és újabb, egyes részselekményeket már időben is megelőző megállapodás, megegyezés van.

[53] A pusztá társas elkövetéshez képest tehát a terheltek szervezett magatartásának vázolt jellemzőiben pontosan felismerhető az a minőségi többlet, amely a cselekmény magasabb társadalomra veszélyességét adja [IV. számú BED 5. b) pont], és amely a bűncselekmény súlyosabb, bünszövetségben elkövetettként történő minősítésében jelenik meg.

[54] 4. Az alapügyben hozott jogerős ügydöntő határozat tehát törvényesen minősítette a III. rendű terhelt irányadó tényállásban írt magatartását a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatába ütköző, és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntettként.

[55] A III. rendű terhelt felülbírálat tárgyát képező cselekményének maradéktalanul helyes minősítésére tekintettel pedig a kiszabott büntetés csak akkor vizsgálható, ha a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, így a büntetést a bűncselekmény minősítéséhez kapcsolódó büntetési tételkeret figyelmen kívül hagyásával, avagy az irányadó büntetési tételkereten belül ugyan, de a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésének megsértésével szabták ki [Bfv.I.415/2016/7. (BH 2016.264.II.)]. A törvényes minősítés mellett a mérlegelési jogkörben, a törvényes keretek között kiszabott büntetés mértéke viszont a felülvizsgálati eljárásban nem támadható [Bfv.I.1.502/2016/6. (BH 2017.219.II.)].

[56] Jelen esetben a jogerős ítélet 2 év szabadságvesztést szabott ki a III. rendű terhelttel szemben, amely a Btk. 176. § (2) bekezdése szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntettként rendelt, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés alsó határát sem éri el, az a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjában írt enyhítő rendelkezések teljes kimerítésével volt csak kiszabható. A büntetés kiszabására vonatkozó kötelező szabályt rögzítő, mérlegelést nem tűrő büntető anyagi jogi szabály sérelme ezért nem vethető fel.

[57] Ennek folyományaként a cselekmény törvényes minősítése mellett, a Btk. más szabályának megsértése nélkül, a törvényes büntetési tételkeret határain belül kiszabott szabadságvesztés sem volt érinthető.

[58] Mivel a Btk. nem határoz meg olyan esetet, amikor a büntetés végrehajtásának felfüggesztése (Btk. 85. §) kötelező lenne, így annak elmaradása sem lehet fogalmilag, a Btk. más szabályának megsértése címén felülvizsgálat tárgya.

[59] 5. A kifejtett érvek mentén a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és megtámadott határozatot – a Be. 660. § (1) bekezdésének főszabálya szerint tanácsulésen, a Be. 655. § (2) bekezdése szerinti összetételben – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

[60] Ezzel szemben a védő felülvizsgálati indítványát az I. rendű terhelt tekintetében – mint törvényben kizártat – a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

[61] *A döntés elvi tartalma*

1. A bünszövetséghez szükséges előzetes megállapodás fennáll, ha az elkövetők egyike a bűncselekmények rendszeres elkövetéséhez ugyancsak rendszeresen számíthat más személy ehhez szükséges – szintén bűncselekményt megvalósító – közreműködésére, és azt igénybe is veszi. Az előzetes megállapodás fogalma nem értelmezhető akként, hogy arra szükségképpen a legelső bűncselekmény (vagy részselekmény) megkezdése előtt kell sort keríteni. 2. Törvényben kizárt az indítvány, amely olyan terhelt esetében támadja a bűncselekmény

minősítését, aki a bünszövetségben részt vett ugyan, de a terhére rótt bűncselekmény minősítésében a bünszövetségben történő elkövetés nem jelenik meg.

[62] IV. A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[63] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul; az említett törvényhely (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. május 29.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzinger Márton s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró